International Conferences
Open Access | Scientific Online | Conference Proceedings
INTERNATIONAL CONFERENCES OF PRACTICE

KICHIK MAKTAB YOSHI DAVRIDA PSIXIK RIVOJLANISH XUSUSIYATLARI.

Shomurotov Ulugbek Melikboboyevich
Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti
Pedagogika fakulteti, Pedagogika va psixologiya kafedrasi o‘qituvchisi (maqola ilmiy raxbari)
ulugbekshomurotov986@gmail.com
Tel:+998915107420
G‘afforova Mubina Abdurashid qizi
Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti
Pedagogika fakulteti Boshlang‘ich ta’lim yo‘nalishi
1-bosqich talabasi

Annotatsiya: Mazkur maqolada kichik maktab yoshidagi bolalarning psixik rivojlanish jarayoni tahlil qilinadi. Ushbu davrda bolaning intellektual, hissiy, ijtimoiy, nutqiy va irodaviy rivojlanishi muhim ahamiyat kasb etadi. Maqolada bu jarayonlarning asosiy xususiyatlari va ularni shakllantirish omillari ko‘rib chiqiladi. Shuningdek, ota-onalar va pedagoglarning bolalar rivojlanishiga ta’siri muhokama qilinadi.

Kalit so‘zlar: kichik maktab yoshi, psixik rivojlanish, kognitiv rivojlanish, emosional rivojlanish, ijtimoiy moslashuv, tafakkur, nutq, diqqat, xotira, motivatsiya, shaxsiy xususiyatlar, o‘quv faoliyati, psixologik xususiyatlar.

Аннотация: В данной статье анализируется процесс психического развития детей младшего школьного возраста. В этот период важное значение имеет интеллектуальное, эмоциональное, социальное, речевое и волевое развитие ребенка. В статье рассматриваются основные особенности этих процессов и факторы, влияющие на их формирование. Также обсуждается влияние родителей и педагогов на развитие детей.

Ключевые слова: младший школьный возраст, умственное развитие, познавательное развитие, эмоциональное развитие, социальная адаптация, мышление, речь, внимание, память, мотивация, личностные особенности, учебная деятельность, психологические особенности.

Annotation: This article analyzes the process of mental development in young school-age children. During this period, intellectual, emotional, social, speech, and volitional development play an important role. The article examines the main characteristics of these processes and the factors influencing their formation. It also discusses the impact of parents and teachers on children's development.

Keywords: primary school age, mental development, cognitive development, emotional development, social adaptation, thinking, speech, attention, memory, motivation, personal characteristics, educational activity, psychological characteristics.

International Conferences
Open Access | Scientific Online | Conference Proceedings
INTERNATIONAL CONFERENCES OF PRACTICE

Kichik maktab yoshi (6–10 yosh) bolaning rivojlanishida muhim bosqichlardan biri hisoblanadi. Bu davrda bolaning shaxsiyati shakllanib, uning intellektual, hissiy va ijtimoiy qobiliyatlari rivojlanadi. Quyida ushbu yosh davridagi asosiy psixik rivojlanish xususiyatlari ko‘rib chiqiladi.

Intellektual rivojlanish.Kichik maktab yoshidagi bolalar tafakkurining konkret-mantiqiy darajasi rivojlanadi. Ular muammolarni hal qilishda tajribaga va kuzatuvga tayanadilar. Shu bilan birga, tafakkur jarayonlarining analitik va sintez qobiliyatlari kuchayib boradi.

Asosiy xususiyatlar:Obyekt va hodisalar o‘rtasidagi bog‘liqlikni tushunish,o‘rganilgan bilimlarni amaliyotda qo‘llash,e’tibor hajmi va barqarorligining ortishi,xotiraning rivojlanishi (ayniqsa, ixtiyoriy xotira).

Hissiy rivojlanish:Bu davrda bolalar o‘z his-tuyg‘ularini yaxshiroq anglab, ularni boshqarishni o‘rganadilar. Ular o‘z tengdoshlari va kattalar bilan o‘zaro munosabatlar orqali ijtimoiy muhitga moslashadilar.Hissiy barqarorlikning ortishi,empatiya va hamdardlik qobiliyatining rivojlanishi,o‘zini o‘zi baholash va ishonchning shakllanishi.

Ijtimoiy rivojlanish :Maktabga borish bilan bola yangi ijtimoiy muhitga tushadi. O‘qituvchi va sinfdoshlar bilan bo‘ladigan muloqot ijtimoiy rivojlanishning muhim omillaridan biri hisoblanadi.

Jamoada ishlash va hamkorlik qilish qobiliyatining shakllanishi,Ijtimoiy me’yor va qoidalarni o‘zlashtirish , do‘stlik va hamkorlik munosabatlarini o‘rnatish.

Nutq va muloqot ko‘nikmalari

Bu yoshda bolalarning nutqi yanada rivojlanib, murakkab fikrlarni ifodalashga moyilligi ortadi. Ular so‘z boyligini oshirish, grammatik jihatdan to‘g‘ri gapirish va yozma nutqni rivojlantirishga intiladilar.

Lug‘at boyligining kengayishi ,izchil hikoya qilish qobiliyatining rivojlanishi,o‘z fikrlarini og‘zaki va yozma shaklda ifodalash.

Irodaviy rivojlanish:Kichik maktab yoshida bolalar maqsad sari intilishni va o‘z xatti-harakatlarini nazorat qilishni o‘rganadilar. Ular oldilariga qo‘yilgan vazifalarni bajarishga mas’uliyat bilan yondashishni boshlaydilar.

Mustaqillik va javobgarlikning ortishi ,qiyinchiliklarni yengish ko‘nikmalarining shakllanishi, o‘z-o‘zini nazorat qilish va sabr-toqatning oshishi.

Xulosa

Kichik maktab yoshi bolaning psixik rivojlanishida muhim bosqich hisoblanadi. Ushbu davrda intellektual, hissiy, ijtimoiy, nutqiy va irodaviy rivojlanish jarayonlari faol kechadi. Ota-onalar, o‘qituvchilar va pedagog-psixologlar bolalarning bu bosqichdagi rivojlanishini to‘g‘ri yo‘naltirishlari muhim ahamiyatga ega.

FOYDALANGAN ADABIYOTLAR:

1. Vygotskiy, L.S. "Bolalar psixologiyasi asoslari." Moskva, 1984.
2. Piaget, J. "Bola aqliy rivojlanishi nazariyasi." Parij, 1972.
3. Bo‘ronov, A. "Pedagogik psixologiya." Toshkent, 2010.

4. Nemov, R.S. "Psixologiya." Moskva, 1998.
5. Ananev, B.G. "Shaxs va jamiyat rivojlanishi." Sankt-Peterburg, 2001.
6. Шомуротов, У. (2024). ТЕХНОЛОГИЯ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ МЕТОДОВ АРТ-ТЕРАПИИ В УСТРАНЕНИИ ЛИЧНОСТИ АГРЕССИИ. *Предпринимательства и педагогика*, *5*(2), 91-95.
7. Abdukarimovich, Y. T., & Melikmurodovich, S. U. B. (2022). Art Therapy in Eliminating Aggressiveness in the Individual. *Global Scientific Review*, *9*, 1-4.
8. MELIKBOBOYEVICH, S., QIZI, O., & QIZI, Q. (2024). INSONIY MUOMALA VA MULOQOTNING PSIXOLOGIK VOSITALARI. *SAMARALI TA'LIM VA BARQAROR INNOVATSIYALAR JURNALI*, *2*(2), 180-188.
9. Melikboboyevich, S. U., & Yusufaliyevna, H. S. (2024). Educator's Skill in Eliminating Aggressive Situations of Children Raised in Preschool Education Organization. *Samaraly Ta'lim Va Barqaror innovatisyalar Jurnali*, *1*(6), 611-616.
10. Abdukarimovich, T. Y. L., Melikboboyevich, S. U., & Isokovich, U. F. (2024). Xotira haqidagi qarashlar va xotirani rivojlantirish. *SAMARALI TA'LIM VA BARQAROR INNOVATSIYALAR JURNALI*, *2*(2), 109-117.
11. Шомуротов , У. . (2024). ТЕХНОЛОГИЯ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ МЕТОДОВ АРТ-ТЕРАПИИ В УСТРАНЕНИИ ЛИЧНОСТИ АГРЕССИИ. *Предпринимательства и педагогика*, *2*(3), 178–181.
12. Melikboboyevich, S. U., Zafar o'g'li, S. L., Eshqul o'g'li, S. J., & Abbos o'g'li, Q. N. (2025). SHAXSDAGI AGRESSSIVLIKNI OLDINI OLISH CHORA TADBIRLARI. *Advanced methods of ensuring the quality of education: problems and solutions*, *2*(3), 20

International Conferences
Open Access | Scientific Online | Conference Proceedings
INTERNATIONAL CONFERENCES OF PRACTICE